

1.Šentiljske dobrote

Barbara Terglav Svara,
Osnovna šola Gustava Šiliha
Velenje,

POŠ Šentilj, Arnače 2a,

3320 Velenje

barbara.terglav-svara@os-gsve.si

Kostanjevica na Krki,
30.5.2026

2.Izhodišča in cilji

- Cilj naših srečanj je bil priprava predstavitev za stojnico na sejmu Fit&Well v Celju.
- Nastopajoči so z veseljem sodelovali v skupinah, se sprotno dogovarjali o poteku dejavnosti in prispevali h končnemu cilju. Predstavitvam.
- Ključne besede: celostni razvoj, motivacija, pozitivna psihologija, priprave na stojnico na sejmu, sinergija, timi, ustvarjalnost.

Cilji trajnostnega razvoja (3.)

- 3. Zdravje in dobro počutje
- V Šentilju je doma zdravje in dobro počutje. Čist zrak, voda, čudovita zelena pokrajina, prvobitna narava. Polja, gozdovi, kamor seže pogled. Naša naloga je, da se o tem pogovarjamo, izobražujemo in živimo čimbolj trajnostno. Da imajo naše aktivnosti čimmanjši ogljični odtis.
- Glede na to, da je Slovenija prava zakladnica narave, saj kar 37% ozemlja sodi v program Natura 2000, kar pomeni ohranjanje rastlinskih in živalskih vrst ter življenjskih prostorov.

Cilji trajnostnega razvoja, 4. in 5.

- 4. Kakovostno izobraževanje
- Imamo srečo, da je naš šolski sistem na zelo visokem nivoju. Spoštujemo dobre šole, učitelje in učence. V takih šolah je res lahko ustvarjati in tudi novi projekti najdejo iskricе inovativnosti. Ki jih bomo učitelji z veseljem našli in dodelali v nekaj novega. Tudi naša raziskava “Šentiljske dobrote” je ena takšnih.
- 5. Enakost spolov
- Na naših šolah in v naših razredih poteka kar nekaj projektov, namenjeni enakosti spolov. Nikoli ni ta tema izstopala, če pa že, smo hitro našli rešitve za vse.

Cilji trajnostnega razvoja 8.,9.

- 8. Dostojno delo, gospodarska rast
- Zelo pomembno je, da učencem pokažemo primere dobre prakse, ki prikazujejo dostojno delo in gospodarsko rast.
- Zato smo si ogledali primere dobre prakse: obiskali smo kmetiji Jevšnik, Vranjek in Pečečnik iz naše bližnje okolice. Tukaj so lahko učenci videli, kako iz majhne ideje nastane nekaj velikega. Zagotovo je to gospodarska rast, ki prinaša tudi dobiček in nova delovna mesta.
- 9. Industrija, inovacije, gospodarska rast
- Naši dve kmetiji sta pravi primer industrije. Od majhnih začetkov, do čisto industrijske predelave zelenjave, skrbi za konje in predelava mesa. Na primeru dobre prakse na kmetiji J., omenjeni zgoraj, smo si lahko ogledali tudi inovacijo: rezalni stroj. Le ta je namenjen rezanju zelenjave in omogoča hitrejše delo.

Cilji trajnostnega razvoja 11.,12.

- 11. Trajnostni razvoj skupnosti
- Šentilj in naša šola imata velike možnosti kolesarjenja.
- Učenci 5. razreda se pomladi in poleti pripeljejo v šolo s kolesom.
- 12. Odgovorna poraba, proizvodnja
- Študije primerov so pokazale, da smo na osnovi enega izdelka usvojili temelje odgovorne porabe surovin. Prav tako so učenci izvedeli vse postopke od surovin do končnega izdelka, kar so prvi zametki proizvodnje. Začne se z majhnimi koraki, nadaljujemo pa z bolj zapletenimi.
- Končna proizvodnja je temeljila na osnovi predpisanih postopkov – receptov za končni izdelek. Tokrat je šlo za babičin recept – priprava domačega jabolčnega zavitka. Od surovin do končnega izdelka.

Cilji trajnostnega razvoja 15.,16.,17.

- 15. Življenje na kopnem - v kratkem bomo izpopolnili te cilje, trenutno smo se osredotočili na šolski vrt in življenje v njem.
- 16. Mir, pravičnost, institucije – naslednji projekt bomo razširili še na omenjeno tematiko.
- 17. Partnerstva za dosego ciljev
- Sodelovali smo še pri projektu GAD (Global action days), ki temelji na veliki Eko družini za isti cilj. Čisto okolje in Eko šole se predstavijo.
- Želimo si sodelovati še v kakšnem projektu, ki bo prinesel partnerska sodelovanja.

3.Opis dejavnosti (kaj, število sodelujočih, potek)

- Program Eko šola kot način življenja prinaša trajnostno naravnost vseh deležnikov.
- Imajo tudi zelo malo prostega časa. Kaj jim ponudit, da bi jih pritegnilo in bi hkrati še spontano sodelovali pri dejavnostih?
- Raziskava “Šentiljske dobrote” je nastala kot pobuda, kot želja, da bi na tem področju naredili več.
- Program je vključeval učence POŠ Šentilj, od januarja 2025 do marca 2025 in od januarja 2026 do marca 2026. Poseben poudarek je bil priprave stojnice za sejem Altermed, Fit&Well MOS Celje. V letu 2025 je sodelovalo 9 učencev, v letu 2026 pa 16.

Dejavnosti so obsegale:

- začetne ključne informacije,
- prvi pogovor z učenci in starši in možganska nevihta,
- kaj in kako bi lahko sodelovali,
- izpolnjevanje ankete pred sejmom,
- obisk kmetije,
- priprava plakatov do določenega dne,
- predstavitev plakatov,
- priprava in vaje za Gledališko igro “Popotniki, dobrodošli!”,
- priprave in praktično delo za degustacijo v Demo kuhinji,
- obisk sejma,
- evalvacija - izpolnjevanje ankete po sejmu.

Cilji

- Raziskava temelji na kvalitativnem pedagoškem pristopu. Vključuje pogovor, dogovor, opazovanje, raziskovanje primerov, izdelava predstavitev, refleksijo, evalvacijo.
- Namen ni bil le predstavitev, ampak izvirnost predstavitev ter pogled v prihodnost.
- Marsikdo bo dane teme uporabil za svojo izbiro poklica.
- Cilj raziskave je bil ali program Eko šola - stojnica prispeva k bolj pozitivni šolski klimi, sodelovanju učencev, povezanosti med njimi v timih.

Raziskovalna vprašanja

- Zastavila sem si tri raziskovalna vprašanja:
 1. Ali učence zanima delo na kmetiji?
 2. Kako so se počutili po udeležbi na sejmu?
 3. Spremembe, ki sem jih opazila pri učencih po naši dejavnosti.
- Pričakujem, da bo raziskava pokazala, da je program “Stojnica” pozitivno vplival na vse vidike šolskega prostora: šolsko klimo, boljše sodelovanje med učenci, kar potrjuje pomen tovrstnih dejavnosti za trajnostni razvoj in celostni pomen eko vsebin v osnovni šoli.

Nekje je treba začeti

- A. Začetne ključne informacije v 4. in 5. razredu
- Izvedli smo več sestankov v začetku meseca januarja 2026. Povabili smo učence POŠ Šentilj in njihove starše. Na prvem sestanku smo predstavili program “Stojnica POŠ Šentilj” na sejmu Ekošol Slovenije, Altermed MOS Celje.
- AKTIVNOSTI
- Vabimo vas, da na sejmu sodelujete na temo »LOKALNO. ZDRAVO. TRAJNOSTNO – HRANA, KI POVEZUJE«
- (www.ekosola.si/altermed-25-26)

B. Prvi pogovor z učenci in starši

- Izkazalo se je, da so nekateri naklonjeni sodelovanju, spet drugi pa so se raje umaknili. Sestali smo se že drugič.
- Obnašanje, vzroki motivacije pa so lahko notranji in zunanji (v Kobal Grum in Musek, 2009). Zunanji vzroki motivacije prihajajo iz različnih situacij, socialnega in kulturnega okolja. Različni smo, a imamo en cilj. Skupaj nam bo uspelo.
- Neverjetno, kako se je skupina osnovala na osnovi interesov, miselne fleksibilnosti in je prevladalo pozitivno razpoloženje in občutek varnosti. Tako se je zgradila povezanost in želja po sodelovanju.
- Glede na Marentič Požarnik (2003) je ustvarjalno učenje tisto, ki učencu omogoča svobodo, varnost in odgovornost hkrati. Ko učenec začuti, da je njegovo izražanje sprejeto, postane pogumnejši in radovednejši. Tako krepi tudi samozavest in notranjo motivacijo za učenje novega.
- Tokrat je šlo za manjši tim učencev in njihovih staršev. Pogovarjali smo se že bolj konkretno in bolj natančno. Izvedli smo tudi “možgansko nevihto”, ki nam je pomagala najti čimveč idej.

C. Kaj in kako bi sodelovali

D. Izpolnjevanje ankete pred sejmom

- Prve ideje:
- Kmetije, obiski kmetij, zelišča, pridelki – kislo zelje, kislá repa, kruh iz krušne peči, jedi, priprava jedi, konji, alpake, fazani.

Izpolnjevanje ankete pred sejmom

- V pomoč nam je bila tudi 1ka anketa, ki sem jo izdelala pred sejmom 2026. Učenci so jo izpolnjevali ves mesec februar 2026.

E.Obisk kmetije

F.Priprava plakatov.

E. Obisk kmetije

- V okviru raziskovanja smo obiskali bližnje kmetije v okolici naše šole.

F.Priprava plakatov do določenega dne

- Učenje z izkušnjami nam ponuja učenje v vključevanju več čutil ali multisenzorno učenje. Tukaj ne gre samo za poslušanje, ampak vključimo vsa čutila.
- Ob začetku smo vključili tudi elemente čuječnosti v razredu, ki je učencem pomagalo umiriti misli in se zavedati trenutka, kar povečuje sposobnost pozornosti in samoregulacije.

G.Predstavitev plakatov

G.Predstavitev plakatov

- Predstavitev plakatov so izvedli pred sošolci in pred sosednjim razredom.
- Funkcija plakatov je izobraževalna, na nevsiljiv način želi predstaviti našo temo.
- Tu se je že pokazala sinergija: v skupini je prevladal timski duh, ideje so kar prihajale na dan in veliko jih je bilo odličnih, zato so jih učenci uporabili.
- Vsota sinergij vseh posameznikov pomeni tudi blaginjo družbe kot celote. V končni, idealni fazi zgornja piramida v celoti vsrka spodnjo. (Ž. Bergant, 2023)

H.Priprave in vaje za Gledališko igro "Popotniki, dobrodošli!"

- Ker je bil ravno Slovenski kulturni praznik, smo poslušali Povodnega moža. Kmalu sem to delo dopolnila. Želela sem, da bi Uršika obiskala tudi Šentilj. Ker se to ni uresničilo, sem sestavila svojo gledališko igro. Gre za moje povsem avtorsko delo.

I.Priprave in praktično delo v Demo kuhinji

J.Evalvacija - izpolnjevanje ankete po sejmu

- Priprave so potekale zadnji teden. Osredotočili smo se bolj na vsebino naše zgodbe. Večino izdelkov smo pripravili in samo postregli v Demo kuhinji.
- Pripravili smo jabolčni zavitek in Šentiljske kolačke.
- V soboto, 14.3.2026, smo se odpravili na sejem. Učenci s predstavitvami plakatov in nastopom v Demo kuhinji.

J.Evalvacija - izpolnjevanje ankete po sejmu

- Anketa po Marčnem sejmu (Marec 2026)
- <https://1ka.arnes.si/a/415db5e3>
- Glej predstavitev v excellu na koncu naloge.

Sejem bil je živ

Naša stojnica

Celostna interpretacija rezultatov

- Na začetku so bili učenci slabo motivirani za zastavljeno nalogo.
- Po več pogovorih, dogovorih in nadaljevanju raziskovanja sem opazila velik napredek pri vseh učencih ne samo pri motivaciji, tudi pri vključenosti v tim.
- Prelomna točka je bila za vse obisk sejma, kar je bila velika nagrada ob izpolnjeni nalogi. Posebej pri socialnih odnosih, sodelovanju v timu in ustvarjalnosti.
- Socialni odnosi so se odvijali in razvijali spontano, kar potrjuje Vygotskyjevo spoznanje, da se učenec uči v socialnem okolju, kjer aktivno sodeluje z drugimi učenci.
- Pri ustvarjalnosti so doživljali občutek kompetentnosti in notranjega zadovoljstva. S tem se potrjuje trditev Marentič Požarnik (2003), ki ustvarjalnost opredeljuje kot pomemben del osebnostnega razvoja in samospoznavanja.

Refleksija izvajalke

Učenci so izjemno napredovali.

Empatija in spoštovanje učitelja sta se izkazali za zelo pomembni.

Poleg programa, se bomo v naslednjem letu še likovno izražali.

4. Posebnosti, zanimivosti, priporočila

- Učenec D. (11 let) in učenec L.V. (11 let)
- Oba učenca sta učenca s PP.
- Na začetku sta bila oba zadržana. Skupaj sta našla veliko stičnih točk in se odločila, da bosta delovala v timu.
- Med programom - oba sta bila vidno motivirana za pripravo predstavitev. L.V. je pripravil še dva plakata na lastno pobudo. Na enem je opisal kmetijo J., na drugem pa je zapisal svojo prihodnjo kmetijo. Oz. Kako se vidi nekoč: zagotovo bo kmet in vse dejavnosti, ki jih bi rad nekoč uresničil. Vse je že zapisal.
- Na koncu – sodelovanje na sejmu jima je bilo več kot odlično. To sta izrazila tudi z risbo. Večkrat. Opaziti je bilo večjo vključenost in pripravljenost za sodelovanje.

Učenca s PP

- Tako sem prispevala tudi k razvoju inkluzivne učilnice, kjer vsak učenec najde način, da sodeluje, izrazi sebe in doživi uspeh.
- Naša naloga je postala orodje za osebno rast, spodbujanje samoregulacije in čustvene stabilnosti učencev.

5. Zaključek

- Kako bi se še bolj povezali z društvi v KS in širši okolici?
- Naj ostane ta razmislek kot načrt za prihodnje leto in smer v nove raziskave.
- Ti dve leti pomenita šele začetek.
- Nekatero teme smo komajda odprli.
- Pa kar veselo na delo! Še danes!

6.Literatura od A-J

- Bergant Ž. (2023). Poti do družbene blaginje, Izzivi globalizacije in družbeno, savearchive.zbw.eu
- Cikajlo I., Gider F.(2024). Tehnike za analizo in reševanje problemov, books.ung.si
- Dweck, C.(2016). Moč miselnosti: Kako uresničiti svoje zmožnosti. Tržič, Učila International.
- Goleman,D. (1996). Čustvena inteligenca: Zakaj je lahko pomembnejša od IQ. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Jensen, E.(2000). Brain-based learning: The new science of teaching and training. San Diego, CA: The Brain Store.

6.Literatura od Kr-P

- Kroflič, R. (2010). Umetnost kot prostor čustvene občutljivosti. *Sodobna pedagogika*, 61 (3), 10-25.
- Kobal Grum D., Musek J. (2009). *Perspektive motivacije*. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2009.
- Komljenović P. (2022). *Priročnik za usposabljanje mentorjev*. Mladinskisvetptuj.si
- Marentič Požarnik B. (2023). *Psihologija učenja in pouka*. Ljubljana: DZS.
- Piaget. J.(1977). *The development of thought: Equilibration of cognitive structures*, New York. NY: Viking press.

6. Literatura od Po-

- Polak (2023). Elementi pozitivne psihologije pri timskem delu v izobraževanju za timsko delo, Vzgoja in izobraževanje, zrss.si.
- Seligman, M. (2009). Naučimo se optimizma. Ljubljana, Mladinska knjiga.
- Vygotsky, L.S. (1978). Mind in society: The development of higher psychological processes. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- http://ap-unsdsn.org/wp-content/uploads/University-SDG-Guide_web.pdf
- <https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/> A.
- <https://sdgs.un.org/publications/transforming-our-world-2030-agenda->
<https://www.rcenetwork.org/portal/sites/default/files/Libro%20Living%20Lab%200ONU%20J>
- (www.ekosola.si/altermed-25-26)

ZLATO PRIZNANJE

na razstavnem prostoru
Altermed 2025 na temo:

»Šentilj se predstavi«

**OŠ Gustava Šiliha Velenje, POŠ
Šentilj**

Celje, 16. marec 2025

Tako je bilo lani

Hvala!

In letos...

- Bilo je odlično!

ZLATO PRIZNANJE
na razstavnem prostoru Fit&Well
na temo:

»Šentilj se predstavi«

OŠ Gustava Šiliha , POŠ Šentilj